

„A büntetés a legrosszabb pedagógiai módszer”...

(Interjú Kenesseyné Szuhányi Máriával)

Kenesseyné Szuhányi Mária, individuál-pszichológus, családterapeuta. Több mint 40 éve foglalkozik gyerekekkel, szülőkkel, pszichológusokkal és tanárokkal. Svájcban a játszócsoportok bevezetésében és elterjesztésében meghatározó szerepe volt. Kifejlesztette az integratív pedagógiát és sikeresen alkalmazza azt bel-és külföldön egyaránt. Az általa alapított zürichi integratív pedagógiai és pszichológiai intézetben erre a módszerre szakosodott pedagógusokat képeznek. Ezek óta van már tanári továbbképzés a zürichi munkaközösség keretében a megyében, és Svájc egész területén, az iskolákban. Kenesseyné Szuhányi Mária előadásokat, képzéseket és továbbképzéseket is tart külföldi intézményekben magyar és olasz nyelven. Az általa kifejlesztett négy éves integratív szülőképzést 1996-ban vezette be Svájcban. Ezt a módszert felvették a veszprémi Pannon Egyetem képzési programjába. Szintén neki köszönhető Alfred Adler individuál-pszichológiájának, a háború utáni magyarországi újjáélesztése (1990.).

Mi valójában az integratív nevelés alapja, illetve maga a módszer?

Az integratív nevelés alapja a hamarosan Magyarországin is megjelenő könyvben található négy oszlop összegezése: Pedagógia: Pestalozzi, Fröbel, Montessori - Pszichológia: Freud, Adler, Dreikurs, Rogers - Családterápia: Minuchin, Watzlawick, V. Satir - Neurológia: M. Erickson, J. Grindler, V. Birkenbihl, M. Spitzer, G. Roth, stb... A módszere az általam kidolgozott négy különböző irányzat egyesítése, kiegészítése, sokéves tapasztalatok integrálása.

Hogyan fedezte föl, illetve dogozta ki ezt a módszert?

Ötven éves munka során, a lépésről lépésre fejlődő módszerek konkrét kipróbálásával,

játszócsoporthoz, óvodában, szülőcsoporthoz, iskolában, tanárképzésben, nevelési tanácsadóban, terápiában.

Beváltnak tekinthető-e ott, ahol használják? Vannak-e szakmai visszajelzések?

A módszer helyes alkalmazása esetén ezzel a módszerrel CSAK siker érhető el! A szakmai visszajelzések és a saját tapasztalataim is ezt bizonyítják. Tehát bevált...

Miben különbözik a hagyományos és az integratív pedagógia?

A legnagyobb különbség a *nevelő érzelmi állapotában* található: CSAKIS empatikus módon való közeledés. Következménye: büntetésmentes viselkedés, az agy félelem- központ-

jának megnyugtatósa, barátságos következmények kidolgozása.

A mai világ „kezelhetetlen fiatalságának” nevelésében van-e más hasznos módszer, vagy Ön ezt tartja a legjobbnak? Ha igen, miért?

Vannak más hasonló hasznos módszerek, de én az integratív módszert tartom a legsikeresebbnek, mert a tapasztalatim ezt igazolják.

Valóban kezelhetetlenek a mai fiatalok, vagy csak rosszul áll hozzá a szülő és a pedagógus?

A mai fiatalok olyanok, mint minden fiatal mindig volt. A felnőtté lettek bizonytalanabbak, mert az élet komplikáltabbá vált. Így a különböző felnőttek különböző elvárásokkal közelednek a fiatalokhoz, ami megnehezíti a helyzetüket.

Nagyon elterjedt manapság az iskolákban a kollektív büntetés. Mi a véleménye erről?

Csak gondoljon bele: milyen következtetéseket von le a gyerekek a kollektív büntetés hatására?

- Nem vagyok elég jó
 - Ha mások rosszak, én is hibás vagyok
 - Az emberek igazságtalanok, nem szeretnek engem
 - Az élet igazságtalan
 - Ki vagyok szolgáltatva más embereknek, függő viszonyban vagyok
- És milyen érzéseket aktivál a gyerekekben a kollektív büntetés?*

- Agressziót, dühöt
- Félelmet: a gyerek ez által "butábbá" válik
- Az elfojtott félelem és düh növeli a tünetképződés veszélyét

• A tanárhoz való kapcsolat elromlik, nehezebbé válik a tanítás ("öngöl...")

• A gyerekek közötti viszony megromlik, az osztályhangulat agresszívabbá válik

• A tananyaghoz való viszony is elromlik, a gyerek nem, vagy kevésbé akar iskolába menni

Legkésebb e miatt a pedagógusi ostobaság miatt, az is előfordulhat, hogy a gyerekek nevelhetetlenné válnak. Sem a kollektív, sem az egyéni büntetés nem integratív módszer. Mondhatnám, az én pedagógiai elveim szerint egyáltalán nem nevelési módszer... hanem pedagógiai zsákutca.

Milyen tervei vannak a pedagógiai módszertan területén, és bővíthető-e tapasztalati úton mindaz, amit eddig leírt?

Terveim összeegyeztethetők a szülők és pedagógusok kívánságaival, igényeivel: minél több konkrétan használható módszer kidolgozása, az állandóan változó igényeknek megfelelően.

Mit tart a hitbéli és erkölcsi nevelésről az integratív nevelés szülőanyja? Van-e a lelki, erkölcsi, nemzeti, illetve a gyakorlati személyre szabott (integratív) nevelés között valamilyen összefüggés, kapcsolat?

Erkölcsi nevelés nélkül nem lehet nevelni. Az ember biológiaiailag nem ösztönlény, hanem a szociális környezetétől függ. A felnőtté válás kötelessége a következő generációt a szükséges EGSZÉSEGES szabályokkal ellátni. Ebben a feladatban a hitnek is nagy szerepe van.

Társadalmi tükör... avagy valami nagyon hibádzik

Mindegy mit tesz, és fölöslegesen hoz intézkedéseket a magyar kormány annak érdekében, hogy munkahelyeket hozzon létre, adót fizetessen, és normális európai mederbe terelje a társadalmat, a vállalkozók erkölcsi normáját. Magyarországon ugyanis nem lehet ezen a téren rendet teremteni, két okból. A két ok egyike a most tapasztalható szegénység, amely rávetül minden magyar polgárra. Munkaadóra és munkavállalóra egyaránt. Ehhez remekül kapcsolódik a másik ok, a magyar vállalkozó, illetve a magyar társadalom e téren tapasztalható erkölcstelensége, a szocializmusból megmaradt felfogása és elvárásai. A baj az, hogy ezekről a problémákról nem beszél senki. A sajtóban tabu, a kormány-munkavállaló, kormány-munkaadó, kormány-szakszervezet közötti hivatalos megbeszéléseken pedig olyan képet festenek a munka világáról, amely a legkevésbé sem hasonlítható össze a valósággal. Ég és föld – szokták mondani arra, ami teljesen ellentétes. A munka ügye Magyarországon ilyen. Nem lehet úgy beszélni és megbeszélni, megállapodni, mintha egy normális országban beszélélnék erről. Magyarországon e téren nem normális ország... nagyon nem az!

Magyarországon a vállalkozók csaknem mindegyike azon ügyeskedik jól képzett könyvelők segítségével, hogy sem adót, sem bért ne kelljen fizetni, vagyis ne annyit amennyi a törvényekben szerepel. A munkavállaló ennek ellenére rabszolgamunkát végezni is elmegy, hiszen el kell tartania a családját, gyerekeit taníttatni, etetni, ruházni kell, s a mai gazdasági viszonyok és árak emellett ez – ha minden törvényt betartanánk – akkor igazán nem volna lehetséges. Az állam tehát annyit vár el, amennyit nem tud teljesíteni a polgár. A vállalkozó extraprofitot termel és bolond lenne azt az államnak, vagy a dolgozójának kifizetni, ha már ő lopta el tőlük, akkor legyen is az övé – alapon.

A polgárt a villany és gázszolgáltatók, a víz és csatornakezelő cégek is meglopják az extraprofit érdekében, ezért a polgár kénytelen lopni, adót elkerülni vagy nem megfizetni azt. Többnyire előfordul, hogy a dolgozót a minimálbérrel jelentik be, és a pluszt kézbe kapja... zsebből-zsebbe, de ez a tisztességesebb megoldás. Másutt az is előfordul, hogy a minimálbért sem kapja meg, és a pofázik, elmehet, hiszen sorban állnak a kapunál az emberek munkáért. Ezt a sorban állást azonban a magyar vállalkozó nem a minőség javításának az érdekében használja, hanem saját extraprofitja növelésére, hiszen zsarolja a munkást, s megrovídti. Hasonló a helyzet a betegszabadság és a szabadság kérdésében is. Számos vállalat és vállalkozás van, amelynek tulajdonosa embertelen módon a legvégsőig kihasználja az alkalmazottakat, s ha valaki mégis betegszabadságra megy, a tulajdonos minden törvényt és emberi megfontolást félretéve kirúgja a beteg alkalmazottat. A szabadságot nem adja ki, nem is fizeti sok ezer vállalkozó, hanem aláírta az alkalmazottal a „szabadságos papírt”, hogy az ellenőrök ne köthessenek bele. A törvényeket tehát CSAK PAPIRON tartják be, a munkás jogát pedig a legnagyobb mértékben korlátozzák, semmibe veszik.

Az állam is hibás mindezt, hiszen az adókkal a kisebb – és

adott esetben tisztességes vagy tisztességesen dolgozni akaró – vállalkozásokat lehetetlenné teszi. Hiszen a NAV sem a multikhoz szaladgál ellenőrizni, hanem a kisebb boltokat, a kisvállalkozókat igyekszik minél jobban büntetni... mert hát kell a bevétel.

Lássunk példákat is a fentiekre:

1. - Egy nagy cégnél dolgozom, karbantartó vagyok. Az év végén elmaradt a szokásos prémium, noha tudom, hogy mennyit keres rajtam a cég. Ha kiadnak más cégnek dolgozni, akkor én kapok 1200 Ft-ot, a cég pedig, a másik cégtől kap értem 3800-at. Ha bemegyek a központba a fizetésért, mert csak ott tudom felvenni, akkor levonják azt az időt, amivel korábban elmentem a munkahelyről... Bérémelésre nem számíthatok, viszont majd felrobbanok, amikor látom a górért a vadi új húsz millás autójával. Hát ezért megyek ki külföldre melózni. Rühellem ezt a sok szeméti újgazdag tetvet. Ja, hogy szakszervezet? Na, az nincs. De ha volna is, mit érne? Nézzed má' meg, hogy mennyit nyúlnak a szakszervezeti vezetők a semmiért a mi zsebünköböl. Az csak egy kódosítás. A szabadságom? Idén még egy napot sem vettem ki, a tavalyiból bent maradt 20 napom, mert aláírták, hogy kivettem. És tudok és pofázni? Nem! Négy gyereket kell eltartanom. Mihez kezdek, ha kirúgnak?

2. - Hülye vagy? Adózni én? Soha! Miből élek? Egyszerű. Árut utazatok. Valahol az EU-ban veszek valamit, azt kiviszem oda, ahol kicsi az áfa. Kiperkálom az áfát mondjuk a tótoknál és behozom az árut. Itt meg már nem kell áfázni, mert azt egy másik EU tagállamban leróttam. Tudod mennyit kaszálók havi szinten? Másfél millát tisztán. Bekaphatja mindenki. Nincs alkalmazott, nincs járulék és nincs semmi. Élek, mint Marci Hevesen. Csak pár telcsi, és jön a lé...

3. - Be kell zárnom a boltot. Most beszéltem a könyvelőmmel és elkéséríttem. Nincs nagy forgalmam, eddig is csak szerényen éltünk. Most azt mondja a könyvelőm, hogy az eddigi húsz rugó helyett hatvanat kell pengetni az alkalmazottak után. Hárman vagyunk. Az 180, az eddigi hatvan helyett. Tudod, mit csinálók? Kijelentek két embert, és napi megbízásos alapon fogom őket foglalkoztatni. Nem számít bele a nyugdíjba, tudom. De ha bezárok, ezt se csinálhatják. Nem értem az államot. Ha én ezt csinálom, sokan ezt fogják csinálni. Akkor ki fizet b... meg? Nem normálisak komolyan mondom. Eddig eszembe sem jutott, hogy bármiben csaljak. Fizettem az áfát, az adót, a járulékokat, de mi a f... omból fizessek most ennyit? Vagy kimegyek innen bárhova szart pucolni.

Három példa, de a három példában minden benne van. A szegénység, a dolgozó kiszolgáltatottsága, a vállalkozók aljassága, a tisztességes vállalkozó csalásra kényszerítése, és a kivándorlásra való rábírás és az ügyeskedés által való megélhetés. Alapvetően tehát, az embertelenség, a sérthetőség, a bűnözés... Ez ma a munka világa Magyarországon.

Sajnos a magyar vendéglátás, az idegenforgalom és a szolgáltatások is ezért hírhedtek Európában. Évekkel ezelőtt írtam le, mint fiatalon a szálloda és vendéglátóiparban képzettséget szerzett újságíró, amennyiben ez így folytatódik, a magyar vendéglá-

tás jó híre a visszajára fordul. Így is lett. Ez is többtényezős dolog, hiszen a mai hivatali elvárások, a HACCP és annak anyagi vonzata amúgy is nagy terhet rónak a vállalkozóra. Ha pedig a vállalkozó nem is képzett szakember, csak finanszíroz és hasznot húz egy-vendéglátóipari egységből, akkor a vendég az, aki a legkevésbé várhat(él), viszont aránytalanul sokat fizet a semmiért... De ez már egy másik cikk. Hiszen Európában magára kicsit is adó ember, a korábbi ragaszkodással és a magyarok iránti szeretettel szemben ma csak legyint, ha Magyarországról beszélünk. S ez dráma. Mindnyájunk drámája, tragédiája.

Itt élünk, egy erkölcsileg leromlott, csak dúsgazdagokkal és mélyszegényekkel teli (középut nincsen!) országban, rosszabbnál rosszabb adótörvények forgatagában, kizsákmányoló gengszterek között és a kiszolgáltatott többség vagy elmegy, vagy túr. Mert a fejekben a szocializmus alatt beprogramozott beidegződések élnek az egyik oldalon, a másikon az EU aljas és embertelen pénzüvilága által irányított gazdaság. A valós problémákról pedig nem beszélünk, mert felhorkan a tablettás magyar, aki szerint a magyar társadalom bírálhatatlan, a magyar ember pedig a világ legbecsületesebbje. Igen, az volt valamikor. Azonban a kör-

nyezet, a megélhetési gondok és a féktelen nagyravágás olyanná tette, amilyenek ma látjuk (– magunkat)...

Végül még egy vélemény – a nép hangja:

- Na, hagyjál békén! Ezek dirigálnak nekem? Ezek akarnak tőlem dohányt? A f...mat! Egyik rosszabb, mint a másik. Szegény Orbán kitéheti itt a lelkét, akkor sem lesz rend. Tudod mikor lesz itt rend? Ha majd azok, akik okozták a bajt, lógnak b...szki. Taknyolni, meg bíróságokkal tökölni nem érdemes. Ezeket ki kell írni a történelemből... és azokat is, akik a tűzhöz közel voltak, meg az autópályásokat, meg a bankárokat, és azokat is b... meg, akik nem adnak nekem szabit, amikor kellene, hanem kirúgással

fenyegetnek, pedig ott vagyok hat éve, de még a nevemet sem tudja az újgazdag görény buzi. Tudod b... meg, aki ma milliárdos Magyarországon, az egy sem tisztességesen kereste meg. Mindnek van vaj a füle mögött. Mindtől el lehetne venni a művészetek kivéve. És akkor azt hallom, hogy a képviselők is genny módon felveszik a kezt a lakáshoz, pedig van kecójuk? Na menjenek a p...ba kollektívan drága barátom. Nem tudják mi az, ki fizetni a havi fűtés, meg villanyszámlát... és te szoktad írni, hogy még a Feri szabadról van... Figyelj! Meddig még b... meg!? Ha ez a MALEV-os dolog se csukja be a tetűt és a bandáját, én esküszöm, nem szavaztok még egyszer senkire...

Talán ezeket a fenti mondatokat kellene az egyeztető tárgyalásokon megbeszélni a szakszervezettel, a jól fizetett „munkavállalói oldallal” és a munkaadókkal. És nem kéne annak az ellenzéknek - amelyik ide juttatta erkölcsileg az országot – a vallás és erkölcstan oktatásának kötelezővé tétele ellen acsarkodnia... Mert az emberiséget és a közérkölcset a mérhetetlen önzés és a kapzsiság váltotta fel az egyik oldalon, amely a másik oldalon elkecseregett és mindenre képes, és szintén erkölcstelenségbe torkolló megélhetési lehetőségek garmadáját generálja... Mindkettő végzetes az ország számára.

